

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ioannis Ioviani Pontani. De Aspiratione Libri duo. Charon
Dialogus. Antonius Dialogus. Activs Dialogus. Aegidius
Dialogus. Asinvs Dialogus. De Sermone Libri Sex. Belli,
Qvod Ferdinandvs Senior ...**

Pontano, Giovanni Giovano

Venetiis, 1519

De Altero extremo id est Rusticitate.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12960

DE SERMONE

Siquidem ipsis in confessionibus ac circulis, hominumq; congregatio-
ne, quæ ad recreationem animorum, familiaremq; ad affabilitatem
fit, et loqui confessores ipsos usuerunt, et audire per uices quasi qua-
dam. Is igitur a' dicente delectus iocorum dictorumq; habendus est,
ut et suam tueatur, et astantium personam, nec non et etatis, et
temporis, et loci, et rerum ipsarum, ipsiusq; ciuitatis, in primis ue-
ro honesti, decori, ratio habeatur, ut (quod in epulis exigitur) nec in
falsa sint iocet, nec nimis falsa, quemq; nec ieiuna sint, ac macrescetia,
neq; crassa nimis, stomachoq; prossus ingrata, namq; ut ea conuicijs
careant, ac maledicentia, abborreantq; ab inuertendo, hoc quoq; cuius-
libus et legibus et institutis cautum est, uindicaturq; nunc suppli-
cij, nunc mulcta. Quod quid est aliud, quam abuti uelle iocis? qui
cum inuenti sint ad refocillationem, eos quis obsecro conuertat, nisi ri-
xator quispiam, ad odia, similitates, contentiones, ac tumultus? Quo
quidem ipsa et tenenda et sequenda sunt facta, perinde ut recta di-
ctat ratio, eiusq; alumna prudentia, ut et quid, et quantum decet,
et quomodo, et quo tempore, quoq; item loco, et apud quos, quemq;
item alia delectum comitantur, ad hamissim (ut dici solet) cuncta per-
pendat, dirigatq; ad normam.

De Altero extremo id est

Rusticitate.

His itaq; explicatis primo de ijs dicendum uidetur, que in defectu uer-
santer, quem habitum rerum scriptores moralium Rusticitatem liben-
ter appellauere, neq; improprie sane, neq; inconsiderate, cum teneri-
tas ipsa iocandi ciuilis admodum res sit, contra rusticorum hominum
sue rigiditas, sue iocandi fuga atq; horror, inhumanus ille quidem,
ab omniq; iucunditate auersus. Nam et homo ad risum sponte sua in-
stinctus est atq; ad iocum refocillationis gratia, perinde atq; agendi
gratia ad severitatem, et laborem. Neq; enim a Philosophantibus
non et apte, et secundum naturam homo risibile animal est di-
ctus, quemadmodum et equus hinnibile, mugibile autem bos. Ad
haec quota laborum est suscepito, que non et quietem respectet, et
antequam ad exitum qui ipse finis quidam est, peruenierit, et recrea-
tionem desideret, et intermissionem quandam, per quam post ad la-
borem ipsum, susceptumq; ad opus, resurgat robustior, nouatorq; qua-
si quidam coepit iam resumat actionem.